

Hr Madis Timpson
Justiitsministeerium

Teie: 26.03.2024 nr JUM/24-0300/-1K

Meie: 18.04.2024 nr 1-7/73-3

Kohtuekspertiisi infosüsteemi põhimääruse eelnõu

Austatud justiitsminister

Siseministeerium, tutvunud justiitsministri määruse „Kohtuekspertiisi infosüsteemi põhimäärus“ eelnõuga, kooskõlastab selle, esitades järgmised märkused.

1. Infosüsteemi andmestikega seondult märgime järgmist:

- a) eelnõu §-s 2 sätestatakse andmestikud, millest kohtuekspertiisi infosüsteem (edaspidi *KEIS*) koosneb – põhiandmestikust, kohtuekspertiisiseaduse (edaspidi *KES*) § 12 alusel tehtavate tasuliste ekspertiiside andmestikust ning registrite ja võrdlusnäidiste kogude andmestikust. Osundame, et eelnõu § 2 punktis 1 nimetatud põhiandmestiku andmekoosseis ei selgu ühestki eelnõu sättest, ehk jääb selgusetuks, millised andmed põhiandmestikku kantakse. Meie hinnangul tuleks andmestikku kantavad andmed sätestada andmestiku täpsusega (vt näiteks siseministri 22. detsembri 2009. a määrus nr 92 „Politsei andmekogu põhimäärus“ §-d 6 ja 8 jne).
- b) *KES*-i § 16 lõike 1 punkti 1 kohaselt töödeldakse *KEIS*-is andmeid ekspertiisiasutuses tehtavate ekspertiiside ja uuringute tegemiseks ja nende üle arvestuse pidamiseks ning prioriteetsuse määramiseks. Eeltoodu hõlmab nii menetlusasjades tehtavate kui ka tasuliste ekspertiiside andmeid olukorras, kus *KES*-i § 12 lõike 5 kohaselt on nõutav, et tasulise ekspertiisi andmeid ja materjale tuleb hoida eraldi teistest ekspertiisidest ja uuringutest. Soovitame tõsta asjaolu, et tasulise ekspertiisi andmeid hoitakse eraldi teiste ekspertiiside ja uuringute andmetest, *KEIS*-i põhimääruses eraldi esile.

2. Infosüsteemi andmetele juurdepääsuga seondult märgime järgmist:

- a) eelnõu § 16 kohaselt saab infosüsteemi *KEIS* andmetele juurdepääs olla kas otsejuurdepääs (õigustatud *EKEI* töötajatel) või eraldi taotluse alusel antav juurdepääs. Seletuskirjas eelnõu § 16 lõike 3 kohta esitatud selgitustest aga nähtub, et nii *EKEI*-s kui ka *RIK*-s kehtib ühtne kord juurdepääsuõiguse saamiseks. Otsejuurdepääsu andmine

toimub läbivalt taotluse alusel (nagu eraldi taotluse alusel antav juurdepääs)¹. Kuna KEIS juurdepääs antakse õigustatud isikutele neile pandud ülesannete täitmiseks igal juhul taotluse alusel, palume selgitada, milles seisneb otsejuurdepääsu ja taotluse alusel antava juurdepääsu sisuline erinevus ja eristamise vajadus.

- b) eelnõu § 18 lõike 1 kohaselt andmekogu andmeid ei avalikustata. Juhime tähelepanu, et AvTS § 43⁸ lõike 1 kohaselt peavad andmekogus töödeldavad andmed olema avalikult kättesaadavad, kui neile ei ole seadusega (või selle alusel) kehtestatud juurdepääsupiirangut. KES-s toodud volitusnorm ei näe ette ministrile õigust juurdepääsupiirangu kehtestamiseks, samuti ei ole juurdepääsupiirangut sätestatud ka KES §-s 16. Teistpidine näide on KES § 19 lõikes 1, mille kohaselt süüteomenetluse biomeetriaregistrisse kantud andmed ei kuulu avalikustamisele.
- c) palume kaaluda ka järelevalve sätete lisamist põhimäärusesse. Meie hinnangul on oluline välja tuua, millised on järelevalve tegija ja järelevalvatava õigused ja kohustused. Samuti tuleks hinnata, kas on vaja ette näha järelevalve regulaarsus.
- d) ühtlasi juhime tähelepanu ja palume seletuskirjas selgitada, mida on tehtud või kavatakse teha nende andmetega, mis olid kuni 01.09.2023 ehk uue KES jõustumiseni andmekogus – kas need kantakse üle uude süsteemi, kas need on hävitatud või kas eelnõuga asutatav andmekogu alustab nõ puhtalt lehelt? Haldusmenetluse seaduse § 93 lõike 1 kohaselt, kui volitusnorm muutub kehtetuks, muutub kehtetuks ka määrus. Eeltoodu tähendab, et kuni 01.09.2023 kehtinud KES-i kehtetuks tunnistamisega muutus kehtetuks ka eelmine põhimäärus.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

---

¹ Eelnõu § 16 lõike 3 selgitus: EKEI-s esitab töötaja ise võitema juht selleks (s.o juurdepääsuks) taotluse direktorile või direktori poolt volitatud isikule. RIK esitab oma töötajale juurdepääsuõiguse saamiseks taotluse EKEI direktorile või volitatud töötajale. Juurdepääsuõiguse andmise otsustab EKEI direktor ise võitema selleks volitatud töötaja. /../ Taotluse rahuldamise korral edastab EKEI sellekohase info RIK-ile, kes loob selleks õigustatud isikule juurdepääsu. Juurdepääsu taotlemiseks eraldi vormi ei kehtestata, seda võib taotleda vabas vormis pöördumisega EKEI poole.